

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ
ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 24 жовтня 2025 р.

**Дніпро
"Середняк Т.К"
2025**

УДК 316.05

Л 93

*Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету
залізничного транспорту (протокол № 10 від 20.10.2025 р.)*

Головні редактори:

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Редакційна колегія:

Абашинік В. О. – д-р. філос. наук, професор

Вельш Вольфганг - габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – д-р. техн. наук, доцент

Євсєєва О. О. – д-р. економ. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 24 жовтня 2025 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. – Дніпро: Середняк Т.К, 2025 – 238 с.

ISBN 978-617-8807-07-8

© Авторський колектив, 2025.

«Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>.

10. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників «Залізничний транспорт і метрополітен»: Наказ МІУ від 20.05.2016 р. База даних «Законодавство України» / Мінінфраструктури України. URL: <http://mtu.gov.ua/documents/513.html>.

КОЛІСНИКОВ А. В., *ст. викладач,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ТРАНСПОРТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Правове регулювання сфери використання безпілотних повітряних суден (БПС) є достатньо актуальною необхідністю під час воєнного стану. Достатньо релевантним це питання залишатиметься і в майбутньому.

Національним законодавством ці відносини, як об'єкт правового регулювання, були визначені ще до початку повномасштабного вторгнення як достатньо актуальні і такі, які слід врегулювати, тому що вказана діяльність, безумовно, має бути здійснена відповідно до безпечних, актуальних для цього часу правил (правових приписів).

На сьогодні основними нормативними документами, що регулюють цю тему, є Повітряний кодекс України, Положення про використання повітряного простору України, затверджене Постановою КМУ № 954, Авіаційні правила України «Правила використання повітряного простору України», затверджені Наказом Державної авіаційної служби України, Наказ Міністерства оборони України № 430/210, Наказ Міністерства оборони України № 661 «Правила виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України».

За перерахованими нормативними документами, режим польотів БПС масою до 20 кг включно виконуваний без подання заявок на ВПП, без отримання дозволів на використання повітряного простору (ВПП), без інформування органів управління Повітряних Сил ЗС України та органів ОЦВС, органів Державної прикордонної служби України, органів ОНР і відомчих органів УНР, за умови дотримання таких вимог:

- 1) польоти виконують без перетинання державного кордону України;
- 2) польоти виконують поза межами встановлених заборон і обмежень використання повітряного простору;
- 3) польоти виконують не ближче 5 км від зовнішніх меж злітно-посадкових смуг аеродромів або не ближче 3 км від зовнішніх меж злітно-посадкової смуги /вертодромів, крім випадків узгодження з експлуатантом аеродрому/ЗПМ/вертодрому;
- 4) польоти виконують не ближче 500 м від пілотованих ПС;
- 5) польоти не виконують:
 - над скупченням людей на відкритому просторі та місцями щільної забудови;
 - об'єктами (зонами), які визначені Міністерством оборони України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною прикордонною службою України, Службою безпеки України, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Державною фіскальною службою України, Службою зовнішньої розвідки України, Управлінням державної охорони України, іншими військовими формуваннями та правоохоронними структурами, утвореними відповідно до законодавства України, і відносно яких здійснюється охорона / державна охорона (за умови позначення території навколо цих об'єктів інформаційними знаками про заборону польотів БПС і/або шляхом оприлюднення меж такої заборони), крім випадків виконання польотів за дозволом зазначених вище повноважних органів;
- 6) польоти виконують у межах прямої видимості (VLOS);
- 7) максимальна висота польоту не вище:
 - 120 м над рівнем земної (водної) поверхні поза межами CTR, AFIZ, ATCA, ATCZ, спеціально встановлених зон, зарезервованого повітряного простору для забезпечення польотів за спеціально встановленими маршрутами польотів державної авіації;
 - 50 м над рівнем земної (водної) поверхні в межах CTR, AFIZ, ATCA, ATCZ, спеціально встановлених зон, зарезервованого повітряного простору для забезпечення польотів за спеціально встановленими маршрутами польотів державної авіації або якщо інформація про фактичний статус елементів структури повітряного простору на час виконання польоту відсутня;
 - 50 м над статичними перешкодами на горизонтальній відстані не більше 100 м від таких перешкод, як відхилення від зазначених вище обмежень по висоті, на запит власника такого об'єкта;

8) швидкість польоту БПС складає не більше 160 км/год.

В інших випадках польоти БПС масою до 20 кг включно та всі без винятку польоти БПС масою більше 20 кг виконують у межах спеціально встановлених зон і маршрутів із дотриманням вимог щодо подання заявок на ВПП, отримання дозволів та умов ВПП, інформування органів управління Повітряних Сил ЗС України, Державної прикордонної служби України, ОЦВС, ОПР/УПР.

Зрозуміло, що на сьогодні важливим є питання національної безпеки для використання БПС, але достатньо актуальним є питання регулювання забезпечення приватного життя громадян та інше, тому цю проблему слід розглядати в контексті загального правового регулювання.

КОЛІСНИКОВ А. В., *ст. викладач,*
КІСТАНОВ М. В., *здобувач вищої освіти,*
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна

КОЛІЗІЙНІ ПРИВ'ЯЗКИ В МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

Основним джерелом правового регулювання міжнародних перевезень є транспортні конвенції. Вони містять вимоги щодо документального оформлення перевезень, визначають порядок приймання вантажу для перевезення, виконання і зміни умов договору перевезення, видачі вантажу в пункті призначення, умови відповідальності сторін договору та умови звільнення від такої відповідальності, а також порядок пред'явлення претензій і позовів, розгляду спорів та інші питання.

Міжнародні транспортні конвенції найчастіше регламентують перевезення окремими видами транспорту, але існують і такі, що охоплюють перевезення всіма видами транспорту або стосуються декількох його видів.

Правове регулювання відносин, які виникають із здійснення міжнародних перевезень, має специфіку.

Угоди містять уніфіковані матеріально-правові норми, необхідні для врегулювання колізій, що найчастіше виникають у разі морських і автомобільних міжнародних перевезень.